Lietas Nr. A420489512
Lietas arhīva Nr. AA43-1324-14/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2014.gada 19.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents M.Birzgalis,
tiesneses R.Paegle un V.Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /V.Š./ pieteikumu par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru /V.Š./ tiku noteikta II invaliditātes grupa, sakarā ar /V.Š./ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 20.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pamatojoties uz ģimenes ārstes 2012.gada 11.maija Nosūtījumu uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisiju, pieteicējs /V.Š./ 2012.gada 23.maijā ar iesniegumu vērsās Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk – Komisija) Rīgas apvienotajā nodaļā, lūdzot noteikt invaliditāti.

Veicot ekspertīzi, Komisijas Rīgas apvienotās nodaļas ārsts eksperts 2012.gada 23.maijā sastādīja Ekspertīzes aktu Nr.30-2012-8076, un, pamatojoties uz tajā izdarītajiem secinājumiem, Komisijas Rīgas apvienotās nodaļas vadošais ārsts eksperts 2012.gada 23.maijā pieņēma lēmumu Nr.30-2012-8076, ar kuru pieteicējam noteica III invaliditātes grupu.

Minēto lēmumu pieteicējs apstrīdēja Komisijas vadītājam, lūdzot noteikt II invaliditātes grupu.

Veicot atkārtotu ekspertīzi, Komisijas ārsti eksperti 2012.gada 21.jūnijā sastādīja Ekspertīzes aktu Nr.12-2012-328, un, pamatojoties uz tajā izdarītajiem secinājumiem, Komisijas Lēmumu apstrīdēšanas un kontroles nodaļas vadītāja 2012.gada 25.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.12-2012-328 „Par invaliditāti" (turpmāk – Lēmums), ar kuru pieteicējam noteica III invaliditātes grupu.

Lēmumā secināts, ka hronisko slimību radītie veselības un funkcionēšanas traucējumi ir mēreni izteikti, tie mēreni ierobežo fiziskās un darbspējas, apgrūtina ikdienas aktivitātes, pašaprūpi un iekļaušanos sabiedrībā, līdz ar ko konstatējami kritēriji mērenai III grupas invaliditātei. Kritēriji smagākai invaliditātei nav konstatēti.

[2] 2012.gada 25.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu.

Pieteikumā pieteicējs norāda, ka 2009.gada 27.martā viņam tika veikta atkārtota mugurkaula operācija, ievietots metāla implants – sastiprinoša konstrukcija, pēc kā divus gadus pieteicējam piešķirta II invaliditātes grupa. Veselības stāvoklis šo divu gadu laikā nav uzlabojies, bet gan pasliktinājies, proti, pieteicējs vairāk izjūt ievietotās konstrukcijas ierobežojumus un iespaidu uz vispārējo veselības stāvokli. Grūtības rada ne tikai pārvietošanās, bet arī sēdēšana un stāvēšana, tāpēc visu šo laiku pieteicējs nestrādā. Iespēju robežās pieteicējs veicis rehabilitācijas pasākumus. Jau pēc pirmās operācijas pieteicējam stipri paaugstinājās asinsspiediens (pie nelielām fiziskām slodzēm, pat staigājot), kuru nevar normalizēt, lietojot pat stipras zāles. 2011.gadā tika pieņemts lēmums par implanta izņemšanu, bet slikto analīžu un kopējā veselības stāvokļa dēļ operāciju atlika. Šobrīd konstrukcija ir salūzusi un tā ir jāizņem. Strādāt pieteicējs nespēj, bet, piešķirot III invaliditātes grupu, pieteicējs pat nespēs apmaksāt slimnīcas izdevumus, jo pensija samazināta no Ls 220 uz Ls 49,20.

[3] Komisija tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, paskaidrojot, ka pieteicējs slimo ar mugurkaulāja jostas daļas spondilozi, spondilartrozi. Sakarā ar spinālā kanāla stenozi vv L3-S1 līmenī 2008.gada 13.februārī pieteicējam veikta vv L3-4, L4-5 mikrodiskektomija, savukārt 2009.gada 30.aprīlī – laminektomija ar TPF (mugurkaulāja jostas daļas stabilizācija ar stieni un skrūvēm). Pēcoperācijas periodā ārstēšanai un rehabilitācijas pasākumu veikšanai pieteicējam 2008.gada 3.jūnijā noteikta smaga otrās grupas invaliditāte, kas pagarināta līdz 2012.gada 25.maijam. Veicot atkārtotu invaliditātes ekspertīzi 2012.gada 23.maijā, konstatēts, ka pastāv sūdzības par sāpīgumu mugurā, jostas daļā, epizodisku vājumu kājās bez pēdu aizķeršanās, nav kritis, pārvietojas brīvi, bez atbalsta un palīglīdzekļiem, uzrāda epizodiskus urinācijas traucējumus. 2012.gada 14.maijā veikta kontroles Rtggr muguras jostas daļai, konstatējot deformējošu spondilozi vv Th 8-S1 līmenī, stāvoklis pēc mugurkaula fiksējošas operācijas vv L2-L5 rajonā, v L5 fiksācijas plāksnes skrūves lūzums. Traumatologa ortopēda konsultācijā 2012.gada 10.aprīlī, veicot fizikālu izmeklēšanu, konstatēts, ka pieteicējs pārvietojas brīvi, bez palīglīdzekļiem, kustības lielajās locītavās brīvas, pilnā apjomā, apskates laikā apguļas un apsēžas bez roku palīdzības.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 20.jūnija spriedumu noraidīts /V.Š./ pieteikums par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru /V.Š./ tiku noteikta II invaliditātes grupa.

Spriedums motivēts šādi.

[4.1] Tiesa atsaucās uz Invaliditātes likuma 5.panta pirmo daļu, 6.panta otrās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu, Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumu Nr.1209 „Noteikumi par prognozējamas invaliditātes, invaliditātes un darbspēju zaudējuma noteikšanas kritērijiem, termiņiem un kārtību" (turpmāk – Noteikumi Nr.1209) 7.2.2.apakšpunktu, 3.pielikuma 14.1.2. un 14.1.3.apakšpunktu.

[4.2] Tiesa konstatēja, ka pieteicējam sākotnēji ekspertīze veikta 2012.gada 23.maijā un ārsts eksperts secinājis, ka pieteicējam ir konstatējama mēreni izteikta invaliditāte. Atkārtota ekspertīze divu citu ārstu ekspertu sastāvā veikta 2012.gada 21.jūnijā, un komisija arī secinājusi, ka pieteicējam ir konstatējami kritēriji mērenai invaliditātei. Abās ekspertīzēs piedalījies arī pats pieteicējs, līdz ar to ekspertīze notikusi pieteicēja klātbūtnē, kas, tiesas ieskatā, ārstiem ekspertiem ļauj daudz objektīvāk novērtēt personas veselības stāvokli, salīdzinot ar situāciju, ja ekspertīzi veic, pamatojoties tikai uz medicīniskajiem dokumentiem.

Kā redzams no 2012.gada 21.jūnija Ekspertīzes akta 17.punkta, pieteicējs staigā brīvi, ar iztaisnotu muguru, korseti jostas daļai izmanto periodiski, palīglīdzekļus staigāšanai neizmanto. Apskates laikā apguļas, pieceļas saudzējoši, bez roku palīdzības. Kustības locītavās pilnā apjomā, var nostāvēt uz pirkstgaliem, uz papēžiem īslaicīgi, saliecas uz priekšu līdz ceļiem, gara pēcoperācijas rēta jostas rajonā, sāpīga palpācija jostas līmenī, mērena muskuļu rezistence, jostas daļā izlīdzināta fizioloģiskā lordoze. Kustības gūžās – pilnā apjomā. Cīpslu refleksi kājās zemi, ceļu refleksi – sin<dx, Ahila sin>dx, spēks pēdu ekstenzoriem, fleksoriem saglabāts. Jušana samazināta. Rokas sastrādātas. Apgrūtināta urinācija.

Ekspertu slēdziens balstīts uz medicīniskajiem dokumentiem, ņemot vērā pieteicēja pamatdiagnozi – mugurkaula jostas daļas spondiloze, spondilartroze, spinālā kanāla stenoze L3-S1 līmenī. L3-L4, L4-L5 diska trūces, stāvoklis pēc mikrodiskektomijas L3-L4, L4-L5 kreisajā pusē 2008.gada 13.februārī un TPF 2009.gada 30.aprīlī, metāliskas konstrukcijas 1 skrūves lūzums. Abpusēja poliradikulopātija ar mēreni izteiktiem statikas un kustību traucējumiem, sāpju sindromu – un blakusdiagnozi – primāra arteriāla hipertensija II. Hiperholesterinēmija, kā arī uz medicīniskajiem dokumentiem un pieteicēja apskati uz vietas.

Tā kā invaliditāte saskaņā ar Noteikumu Nr.1209 7.2.2.apakšpunktu tiek noteikta, pamatojoties uz ārstu ekspertu veikto personas funkcionēšanas ierobežojuma izvērtējumu un uz tā pamata sastādīto ekspertīzes aktu, tiesa atzina, ka nav pamata secināt, ka pieteicējam tomēr ir konstatējami kritēriji smagai invaliditātei. No lietā esošajiem pierādījumiem nav konstatējams, ka pieteicējs nevarētu pats sevi apkopt un ka integrācija sabiedrībā bez sociālās palīdzības pieteicējam ir ļoti ierobežota.

Tiesa neapšaubīja to, ka pieteicējam esošās veselības problēmas, noteiktā diagnoze un veiktās operācijas sekas rada grūtības, taču invaliditātes grupas tiek noteiktas pēc noteiktiem kritērijiem, ko izvērtē attiecīgās jomas speciālisti – ārsti eksperti.

Tiesa lietā nekonstatēja tādus apstākļus, kas būtu par pamatu apšaubīt ārstu ekspertu dotos slēdzienus.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 20.jūnija spriedumu /V.Š./ iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka pieteicēja veselības stāvoklis 2012.gada maijā, salīdzinot ar 2009.gada martu, nav uzlabojies. Tiesa nav pilnībā izvērtējusi visus pierādījumus saistībā ar pieteicējam noteiktās invaliditātes grupas maiņu no II uz III, šīs maiņas medicīnisko pamatojumu kontekstā ar invaliditātes grupas noteikšanas kritērijiem un to izmaiņām.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] Apgabaltiesa konstatē, ka no pieteicēja 2014.gada 8.oktobrī tiesā saņemts iesniegums, kuram pievienots Komisijas 2014.gada 15.septembra lēmums Nr.30-2014-15211 par II invaliditātes grupas piešķiršanu pieteicējam no 2014.gada 5.septembra līdz 2015.gada 4.septembrim *(lietas 62.lapa)*.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējs, atkārtoti vēršoties Komisijā, ir panācis sev vēlamo rezultātu (vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu), līdz ar to, pastāvot šādiem apstākļiem, apgabaltiesai vairs nav jālemj par pieteicējam labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, un tiesa var pārbaudīt tikai Lēmuma tiesiskumu.

[9] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šajā lietā pirmās instances tiesas sniegtais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst pirmās instances tiesas spriedumu par tiesisku un pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai (sk. šā sprieduma [4] punktu), atkārtoti šos apsvērumus nenorādot.

[10] Izvērtējot pieteicēja apelācijas sūdzības argumentus, apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējs uzskata, ka pirmās instances tiesas secinājumi par viņa veselības stāvokli ir nepamatoti, jo tiesa nav izvērtējusi visus pierādījumus.

Apgabaltiesa minēto argumentu atzīst par nepamatotu, jo izskatāmajā lietā pirmās instances tiesa, rūpīgi izvērtējot lietā esošos pierādījumus, ir pareizi konstatējusi, ka laika periodā, kad pieteicējam tika veikta ekspertīze, nebija konstatējami kritēriji II invaliditātes grupas noteikšanai, līdz ar to iestādei nebija pamata pieteicējam piešķirt II invaliditātes grupu.

Savukārt par pieteicēja pašreizējo veselības stāvokli (par to, ka pieteicējam atkārtoti ir piešķirta II invaliditātes grupa, pieteicējs ir apgabaltiesai norādījis tiesvedības laikā), apgabaltiesa konstatē, ka lietā ir konstatējami jauni apstākļi, kas ļauj pamatot to, kāpēc tieši šobrīd pieteicēja veselības stāvoklis ir tāds, kas atbilst II invaliditātes grupas pazīmēm.

Proti, Komisijas 2014.gada 15.septembra lēmumā Nr.30-2014-15211 konstatēts, ka pieteicējam pēc atkārtotām mugurkaula operācijām ir ieildzis muguras sāpju sindroms ar pārejošu darba nespēju 26 nedēļas, kā arī indicēta operatīva ārstēšana pēc ortopēda atzinuma. Pamatojoties uz minēto, lēmumā secināts, ka pieteicējam ir izteikts fizisko spēku ierobežojums.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa secina, ka, salīdzinot ar 2012.gada maiju, pieteicēja veselības stāvoklis pēc mugurkaula operācijām (pēdējā no tām ir veikta 2014.gada 14.martā, *lietas 56.lapa*) ir pasliktinājies, par ko liecina gan pieteicēja ilgstošā darba nespēja, gan ortopēda atzinums par operatīvās ārstēšanas nepieciešamību, tomēr minētais, apgabaltiesas ieskatā, nenozīmē, ka Komisijas Lēmums ir bijis prettiesisks, jo, kā to pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa, 2012.gadā, kad pieteicējam tika veikta ekspertīze invaliditātes noteikšanai, iestāde ir pareizi secinājusi, ka pieteicējam nav konstatējami kritēriji II grupas invaliditātes (smaga invaliditāte) piešķiršanai.

[11] Ņemot vērā iepriekš minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums ir atzīstams par tiesisku, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt /V.Š/ pieteikumu.

Atzīt, ka Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2012.gada 25.jūnija lēmums Nr.12-2012-328 ir tiesisks.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents *(paraksts)* M.Birzgalis

Tiesneses *(paraksts)* R.Paegle

(paraksts) V.Zommere